İLÂHÎ DİNLERİN RUHBİRLİĞİ (7)

(...dünden devam)

Savma'a'nın çoğulu olan *savâmi'* Yahudi hahamlarının tenha yerlerde edindikleri ma'bedlerdir ki bunlara manastır da denir. *Bî'a*'nın çoğulu olan *biya'* da genel olarak Hıristiyan kiliselerine denir. İbranca *salûta* 'nın çoğulu olan *salâvât* da Yahudî ma'bedleridir. *Mescid'in* çoğulu olan *mesâcid* ise Müslümanların mabedleridir. Başka bir tefsîre göre *savâmi'* Hıristiyanların, *biya'* Yahudilerin, *salâvât* Sâbiîlerin, *mesâcid* de Müslümanların ma'bedidir.

Bu âyetler, bütün İlâhî dinlerin özde birliğini ve Allah'ın, bütün inananlara yardımcı olduğunu ve her millete bir ibadet koyduğunu bildiren âyetle ilgilidir. Çünkü Hac: 34'ncü âyette Allah'ın, her millete bir kurban ibâdeti koyduğu belirtilmiştir. Bu âyette de tevhid mabedlerini kimi kullarıyla savunmasaydı Allah'ın adının anıldığı savma'aların, biya'ın, salûta'ların ve mescidlerin yıkılmış olacağı; fakat Allah'ın buna müsâade etmediği, insanları birbiriyle savunduğu, kendisine yardım edene yardım edeceği, O'nun çok güçlü ve daima galip olduğu bildirilmektedir.

Dinin özüne inanan insanlar Allah'ın elçileri arasında ayırım yapmaz ve hepsine inanıp saygı beslerler. Nitekim Dinin ruhuna bağlı insanların, kendi dinlerine bağlı kaldıkları halde Müslümanlara da sevgi besledikleri vurgulanmaktadır:

"İnsanlar içerisinde, inananlara en yaman düşman olarak Yahudileri ve (Allah'a) ortak koşanları

bulursun. İnananlara sevgice en yakınları da 'Biz Hıristiyanlarız.' diyenleri bulursun. Çünkü onların içlerinde keşişler ve rahipler vardır ve onlar büyüklük taslamazlar." (Maide: 82)

Bu âyetlerde Müslümanların en yaman düşmanlarının Yahudiler ve müşrikler; en yakın dostlarının da Hıristiyanlar olduğu; onların bu dostluklarının da kendilerini Allah'a vermiş, alçakgönüllü kıssîsler (keşişler), rahiplerden kaynaklandığı belirtiliyor

Vicdaniyle baş başa kalıp İslâm'ı düşünen Hıristiyanlar, hakkı kabul etmektedirler. Hakka engel olan, dünya tutkusudur. Hz. İsâ'nın gerçek öğütlerine bağlı kalan Hıristiyanlar, hak söze kulaklarını tıkamazlar. Müslüman olmasalar bile İslâm düşmanlığı yapmazlar. Dinlerin hedefi İnsanları tevhîd çizgisinde birleştirip kardeş yapmaktır. Din düşmanlığı değil, kardeşliği öğütler. Nitekim Hollanda'da, Almanya'da Hıristiyan Din adamları, cemaatsiz kalan kimi kiliseleri Cami olarak kullanmaları için Müslümanlara ya ücretli veya ücretsiz olarak vermişlerdir. Ben Hollanda'da kiliseden dönüştürülmüş bir camide namaz kılmıştım.

(devamı yarın..)